

Sygn. akt III U 409/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 września 2013r. w Suwałkach

sprawy **K. P.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

w związku z odwołaniem K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 18 lutego 2013 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 409/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 18.02.2013r. odmówił K. P. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz.1227) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r. emerytura przysługuje, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego;
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 1.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Zakład odmówił K. P. prawa do emerytury, ponieważ nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a 11 lat 9 miesięcy i 24 dni. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1.01.1999r. okresy składkowe w ilości 25 lat, 2 miesiące i 11 dni. Nie uwzględnił zaś okresów od 04.06.1976r. do 30.04.1980r. i od 02.12.1980r. do 07.01.1983r. jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, ponieważ przedłożona dokumentacja niespełna wymogów formalnych, gdyż pracodawca podał błędny charakter rodzaju prac. Zgodnie z załącznikiem nr (...) Zarządu (...) winno być – prace przy obsłudze pras filtrujących, wirówek i suszarek w przemyśle mleczarskim.

W odwołaniu od tej decyzji K. P. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. Decyzję organu rentowego ocenił jako krzywdząca, gdyż jego zdaniem wykazał, iż pracował w warunkach szczególnych również w okresach pominiętych przez ZUS. Jego zdaniem, nie może on ponosić negatywnych konsekwencji błędnego wydania świadectw pracy w warunkach szczególnych. Do odwołania dołączył świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołania za uzasadnione nie można było uznać.

Odwołujący się urodził się w dniu (...)

Zgodnie z art. 184 ust. 1 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1.01.1999r. osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27.

Ustęp 2 stanowi zaś, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Według natomiast art. 32 ust. 4 tej ustawy, wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Tymi zaś przepisami dotychczasowymi są przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Stosownie do § 1 ust. 1 tego rozporządzenia, stosuje się ono do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 tego rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej „wykazami”. Paragraf 2 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, zaś według § 4 ust. 1, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Z powyższego wynika więc, że aby ubezpieczony mógł otrzymać emeryturę na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przy spełnieniu pozostałych warunków, musiała być przez niego wykonywana w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy przez co najmniej 15 lat, przy czym w szczególnych warunkach, to w takich, jakie są wymienione w wykazie A powołanego rozporządzenia.

Trzeba również mieć na uwadze, że w wyroku z dnia 20.10.2005r. sygn. I UK 41/05 (LEX 195788) Sąd Najwyższy wskazał też, iż wykonywanie pracy na stanowisku określonym w zarządzeniu resortowym, której nie wymieniono w wykazach A i B, stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym, nie uprawnia do uzyskania emerytury na podstawie art. 32 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Podobnie w wyroku z dnia 1.06.2010r. sygn. II UK 21/10 (LEX 619638) Sąd Najwyższy stwierdził, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Jak dalej czytamy w tym wyroku w świetle przepisów wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wyodrębnienie poszczególnych prac ma charakter stanowiskowo - branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono bowiem konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Taki sposób kwalifikacji prawnej tychże prac nie jest dziełem przypadku. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym.

Sąd Okręgowy w Suwałkach w pełni zgadza się z tym stanowiskiem Sądu Najwyższego. Akceptuje je nie tylko dlatego, że wiąże swoim autorytetem ale i dlatego, że tak też uważa. Wynika ono bowiem z przepisów z przytoczonych aktów prawnych.

W przypadku tymczasem odwołującego się nie można mówić, aby jego stanowisko pracy było uwzględnione w Wykazie A powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. Za okres pracy w (...) Spółdzielni (...) w S. Zakładzie (...) w S. od 04.06.1976r. do 30.04.1980r. i (...) Spółdzielni (...) w S. od 02.12.1980r. do 07.01.1983r. odwołujący się uzyskał świadectwa pracy w warunkach szczególnych w związku z zajmowanym w tych okresach stanowiskiem aparatuowego proszkowni mleka. Pracodawca powołał się w tych świadectwach pracy na zapis w Wykazie A Dz. X poz. 3, który do prac w warunkach szczególnych zaliczał prace przy obsłudze pras filtracyjnych, wirówek i suszarek w przemyśle drożdżowym i piwowarskim. Odwołujący się nie pracował zaś w zakładzie pracy, który byłby związany z któryś z tych przemysłów. Co prawda przepisy resortowe zawarte w uchwale Zarządu (...)z dnia 27.06.1983r. ustaliły wykaz stanowisk pracy w spółdzielczości mleczarskiej, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, to jednak nie mogą one mieć zastosowania. To bowiem zapisy w Wykazie A rozporządzenia z dnia 07.02.1983r., zgodnie z wyżej przytoczonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, stanowią podstawę do zaliczenia stanowiska pracy do wykonywanego w warunkach szczególnych. Nie ma zatem znaczenia, iż odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako aparatuowy proszkowni mleka. Rodzaj zaś zajmowanego przez odwołującego się stanowiska wynika wprost z jego akt osobowych, które są kompletne i nie budzą zastrzeżeń, czemu również odwołujący nie oponował, a wręcz podkreślał. Ustalenia w tym zakresie nie wymagały zatem dodatkowych czynności.

Mając więc te wszystkie względy na uwadze, stwierdzić należy, że odwołujący się nie posiada 15 lat pracy w szczególnych warunkach i tym samym nie spełnił wszystkich warunków do otrzymania emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie.

PW/mt